

Sławomir Cieślowski na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego

Magister Sławomir Cieślowski rozpoczął pracę na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego z początkiem roku akademickiego 1982/1983. Został zatrudniony na zasadzie godzin zleconych, jako wykładowca w ówczesnym Zakładzie Filologii Indyjskiej, wchodzącym w skład Instytutu Filologii Orientalnej. Uwagę dyrektora Instytutu, prof. Andrzeja Czapkiewicza, jak również kierownika Zakładu, mgr Józefa Łączaka, przyciągnęła niezwykła droga kariery naukowej S. Cieślowskiego oraz jego oryginalny, dwutorowy dorobek publikacyjny. Sławomir Cieślowski jest bowiem z wykształcenia filozofem, ze specjalizacją i praktyką zawodową w zakresie psychologii (ukończone studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Łódzkiego w 1952 r.), a z zamiłowania i kompetencji – indologiem i jednym z najwybitniejszych znawców poetyki indyjskiej (absolutorium w zakresie indianistyki na UŁ, 1950). W chwili zatrudnienia na Uniwersytecie Jagiellońskim dorobek naukowy S. Cieślowskiego obejmował liczne artykuły na tematy związane z ogólną teorią literatury oraz z pograniczem teorii indyjskiej i europejskiej (na przykład *On Some Correspondences between the Sanscrit and European Theory of Literature*, 1979), ale też ściśle z literaturą i filozofią dawnych Indii (na przykład *Z poezji i poetyki staroindyjskiej – o tropie dipaka*, 1969; *Kategorie estetyczne w poetyce dawnych Indii*, 1975; *Indyjska droga do teorii sugestii*, 1976; *Indyjskie tropy i figury*, 1977; *Z zagadnień teorii stylu w poetyce dawnych Indii*, 1979)¹. Do rozwinięcia zainteresowań w tym zakresie doprowadziły S. Cieślowskiego studia indianistyczne, jakie odbywał pod kierunkiem doc. Stanisława Franciszka Michalskiego w Łodzi. Na szerszej niwie orientalistycznej S. Cieślowski zaczął działać w 1972 roku jako członek Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego, od roku 1978 był już członkiem Zarządu tej ważnej dla środowiska organizacji naukowej. W owym czasie był też opiekunem sekcji indianistycznej Koła Polonistów Uniwersytetu Łódzkiego, dla której prowadził zajęcia z gramatyki opisowej sanskrytu, historii literatury staroindyjskiej i poetyki indyjskiej. Zatrudnienie w Zakładzie Filologii Indyjskiej IFO UJ miało na celu objęcie przez S. Cieślowskiego podobnych przedmiotów, z rozszerzeniem o proseminarium indianistyczne. Rok wcześniej (1981/1982) wprowadzono

¹ Pełny wykaz prac Autora wraz z obszerną biografią został opublikowany w dedykowanym mu tomie *Cracow Indological Studies*. Redaktorem tomu jest I. Milewska, a autorami poświęconego mu artykułu zatytułowanego *Sławomir Cieślowski. Biography* – H. Hładij i L. Sawicka (*Cracow Indological Studies*, ed. I. Milewska, Kraków 2008, s. 15–40).

na krakowskiej filologii indyjskiej cztery nowe przedmioty, w tym historię literatury sanskryckiej i historię literatury hindi, w obszarze których poetyka indyjska zajmowała poczesne miejsce, a S. Cieślowski jako specjalista w tej dziedzinie okazał się „najodpowiedniejszym do prowadzenia tego przedmiotu” [z opinii J. Łączaka, 1984: Archiwum UJ].

Dalsza współpraca ze środowiskiem orientalistów na Wydziale Filologicznym rozwijała się bardzo owocnie; umowa została przedłużona na następny rok, a od 1 października 1984 roku S. Cieślowski został zatrudniony jako starszy wykładowca na ½ etatu (pracował wówczas na podobnym stanowisku w wymiarze ½ etatu w Instytucie Psychologii Wydziału Filozoficzno-Historycznego UJ). Pełny etat w Instytucie Filologii Orientalnej UJ uzyskał w roku 1987, pracując nieprzerwanie aż do osiągnięcia wieku emerytalnego w 1991 roku i dalej, w wymiarze ½ etatu do 30 czerwca 1992 roku. Przez cały ten okres mgr Cieślowski cieszył się jak najlepszą opinią przełożonych, współpracowników i studentów, prowadząc zajęcia w sposób rzetelny, ale też niezwykle inspirujący i motywujący; imponował rozległą wiedzą i oryginalną, interesującą osobowością. Postrzegany był jako „jedyny w Polsce znawca poetyki indyjskiej”, którego „dostrzegalne osiągnięcia dydaktyczne [...] czynią zeń pracownika dla właściwej realizacji programu nauczania Instytutu, wręcz niezbędnego” [z opinii A. Czapkiewicza, 1985: Archiwum UJ]. Autorytet w dziedzinie indologii, doc. Tadeusz Pobożniak, twierdził: „Jest bardzo dobrym wykładowcą, sumiennym pracownikiem i lubianym przez studentów nauczycielem. Szczególnie jako znawca poetyki indyjskiej jest w naszym Zakładzie niezastąpiony” [z opinii 1987: Archiwum UJ].

W imieniu społeczności Wydziału Filologicznego gorąco dziękuję Szanownemu i Drogiemu Jubilatowi za lata pracy, które poświęcił na przekazywanie wysoce specjalistycznej wiedzy adeptom krakowskiej indologii oraz wszechstronne rozwijanie ich umysłów i osobowości. Pan Sławomir Cieślowski wspomniany jest w naszym środowisku jako mądry i dobry człowiek, wspaniały wykładowca i prekursor badań interdyscyplinarnych w najlepszym tego słowa znaczeniu. Kilka pokoleń naszych absolwentów wiele Mu zawdzięcza, a niektórzy z nich kontynuują wskazaną przez tego wybitnego Nauczyciela niełatwą drogę rzetelnej pracy naukowej w wąskiej specjalności – dzięki czemu indologia na Wydziale Filologicznym UJ wciąż zachowuje mocną pozycję i znakomicie się rozwija.

dr hab. Elżbieta Górka, prof. UJ
Dziekan Wydziału Filologicznego, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie